

XX
Aug 24
IX-5211/n

HUNGARY.

COMMUNICATIONS /0500/
Air Transportation /0501/

WIFE OF "FREEDOM PLANE" LEADER IS HAULED OVER THE
COALS BY THE AVH.

SOURCE VIENNA: A recent refugee.

DATE OF OBSERVATION: Early August 1956.

ENGLISH SUMMARY: The wife of Gyorgy POLYAK leader of the "Freedom Plane" group, was questioned for days by the AVH. She stated that he had escaped because he was not permitted to fly in Hungary and flying was his ruling passion. She is said to have been told to persuade her husband to return to Hungary and that he would get his flying license back.

EVALUATION COMMENT: It is the general political police practice to question relatives of escapees who have remained in the country.

In such a case as that of the Freedom Plane, it is obvious that the political police would thoroughly question the fugitives' relatives.

x x x

Minél élesebben támadják és minél jobban szidják a magyar hivatalos szervek a Nyugatnémetországba érkezett "légi kalózkodat," a lakosság annál több szeretettel és jószándékos csodálattal emlékezik meg a szökés szervezőiről és keresztülvivőiről. A most érkező menekültek elmondják, hogy POLYAK és társai szinte már nemzeti hősként számítanak Magyarországon. Az első napokban a lakosság nagy izgalommal figyelte a külföldi és hazai rádiók híreit, mert nagyon sokan attól tartottak, hogy a németek visszahadják a menekülőket a magyar hatóságoknak.

POLYAK odahaza élő feleségének sem volt sok nyugta a társaság szökését követő napokban. Az AVH nemcsak lakásán hallgatta ki az asszonyt, de még munkahelyén -- /egy BUDAPESTI-
i konfekciós üzem, ill. varroda/ -- is jóformán óránként

/more/

zaklatta. A fiatalasszony az ÁVHsok kérdéseire válaszolva elmondta, hogy férjével már huzamosabb ideje nem élt jól és így szökési terveiről sem tudott. Férjét -- szerinte -- csupán az a tény készítette menekülésre, hogy odahaza nem engedték repülni, holott számára csak a reptülés jelentette az életet; más szavakkal: POLYÁK nem politikai okokból, hanem hivatásszeretetből menekült Nyugatra.

POLYÁKné egyik ismerőse tudni vélte, hogy az ÁVH megbízást adott a feleségnek, hogy hívja vissza férjét Magyarországra. Az ÁVH állítólag kilátásba helyezte, hogy POLYÁK engedélyt kap a repülésre, ha önszántából visszatér hazájába.

End.